

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Минко Господинов Минков, дм, доцент в Катедрата по анатомия и клетъчна биология при Медицински университет – Варна

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологични науки, по научна специалност „Биология“ (медицинска биология и ботаника) – един, за нуждите на Катедра „Биология“, Факултет „Фармация“ при МУ – Варна.

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник бр. 36/27.04.2018 г., участва доц. Добри Лазаров Иванов, д.б. – ръководител Катедра „Биология“ при МУ – Варна.

Със Заповед на Ректора № Р-109-389/27.06.2018 г. съм определен за член на научното жури на конкурса, а със Заповед № Р-109-471/20.07.2018 г. съм избран да изготвя становище по процедурата за заемане на академичната длъжност „Професор“ с кандидат доц. Добри Лазаров Иванов, д.б. в МУ – Варна.

Доц. Добри Лазаров Иванов е родена на 19.01.1958 г. в гр. Мадан. През 1977 г. завършва 114 Гимназия с преподаване на английски език – София. През 1985 г. завършва Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, Биологичен факултет, специалност „Биология“, специализация „Ботаника“. От 1986 до 1990 г. е докторант в Московски държавен университет „М. В. Ломоносов“, Биологически факултет, Катедра по микология и алгология, специалност „Ботаника“, където придобива образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Биология“ за защитен дисертационен труд на тема „Лишеите на Пирин планина и тяхната екология“. От 1991 до 2000 г. работи в Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ като научен сътрудник II ст. От 2000 до 2001 г. е гост-изследовател в Харвардски Университет, Кеймбридж, САЩ, от 2002 до 2008 г. е мениджър в „Ерика ООД“ и „Паркове и градини ЕООД“, Варна. От 2008 до 2010 работи като ботаник в МУ – Варна, Катедра по фармация, а от 2010 до сега като преподавател, ръководител Катедра биология на същия университет.

Оценка на научно-преподавателската дейност

Доц Иванов води практически занятия и пълен лекционен курс по Биология на човека за студенти по медицина и дентална медицина – Българоезично и Англоезично обучение; Биология на човека за студенти по фармация и помощник фармацевти;

фармацевтична ботаника за студенти по фармация и помощник фармацевти, както и СИД „Отровни растения и животни“ за студенти от специалност фармация.

В учебно-преподавателската си дейност доц. Иванов актуализира учебните програми за обучение по биология на български език за студентите от специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“ и „Помощник фармацевт“ и на английски език за специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“. Разработва онлайн базирани в платформата „Blackboard“ лекционни курсове на български и английски език, въвежда интернет базирано тестово изпитване, разработва банки от тестови въпроси за студентите от съответните специалности. Издадени са три сборника с тестови задачи за кандидатстудентски изпит по биология за медицина, дентална медицина и фармация в МУ – Варна, за специалностите от Медицински колеж и филиалите в Шумен, Сливен и Велико Търново. Организира и провежда подготвителни кандидатстудентски курсове по биология за специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“, специалностите от Медицински колеж, специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“, и за филиалите в Шумен, Сливен и Велико Търново.

Преподавателската му дейност винаги е надвишавала приетите нормативи за учебна натовареност.

Постигнатите резултати в огромната по обем учебна дейност със студентите от Българоезичното и Англоезичното обучение в МУ – Варна, с кандидатстудентските, както и представените седем учебни пособия с общ обем от 839 стр. ми дават основание да считам, че той е отличен преподавател, уважаван и високо ценен от студенти и преподаватели.

Оценка на научно-изследователската дейност

Научно-изследователските и научно-приложни приноси на научните трудове са в следните основни направления:

1. Изследвания на природни ресурси, в т.ч. в областта на ботаниката (27, 28, 31, 34, 40, 41, 42, 45, 53, 54, 56, 59, 60, 62)
 - 1.1. Проучвания върху традиционна употреба, състава и свойствата на различни растителни извлеци и екстракти с оглед разработването на нови здравословни продукти на растителна основа (27, 28, 53, 56). За първи път в световната изследователска практика е измерено общото полифенолно съдържание и антиоксидантната активност (АОА) на 40% водно-алкохолен извлек от дървесина на *Cotinus coggygria* Scop., които са в силна положителна корелационна зависимост.
 - 1.2. Изследвания върху биоразнообразието на лекарствените растения от Северно-Черноморските влажни зони и приложението им в етноботаниката (40, 41, 42, 45, 54, 60, 62). За първи път е проведено

детайлно изследване на биологичното разнообразие на лечебните растения в района на Северните черноморски влажни зони с флорогенетичен и екологичен анализ – ЗМ „Дуранкулашко езеро“ и ЗМ „Шабленско-Езерецки езерен комплекс“.

- 1.3. Проучване на механизмите на действие на сярата съдържащи минерални води от Варненския басейн върху човешкия метаболизъм с оглед използването им като лечебно-питейно средство (59). За първи път е проследена в динамика промяната във физикохимичния състав и органолептичните характеристики на минералната сярата съдържаща вода от варненски басейн при лагериране на водата в продължение на седмица и е установена промяна в рН, NH_3 и серния състав.
2. Проучвания върху прогностични маркери и разработване на нови оптимизирани протоколи за нуждите на медицинската практика (29, 30, 32, 46, 49, 51, 52, 61, 63, 64).
 - 2.1. Проучвания върху прогностични маркери и оптимизиране на протоколи при ин витро оплождане (29, 30, 32). За първи път у нас е проведено задълбочено проучване върху биологичните аспекти и морфологичните особености на яйцеклетки и предимплантационни ембриони при лечение на безплодието чрез ин витро оплождане при пациентки с намален яйчников резерв.
 - 2.2. Предиктивни биомаркери в онкологията – дерматоглифика (51, 52, 61, 64). За първи път е проведен анализ на динамиката на стандартизираната заболяемост и смъртност от рак на млечната жлеза в шест области в Североизточна България. За първи път е разработен оригинален дерматоглифичен алгоритъм за прогнозиране на риска за рак на млечната жлеза.
 - 2.3. Проучена е необходимостта от оптимизиране на протоколи за получаване на обогатена с тромбоцити плазма за нуждите на клиничната практика (46, 49). Зачислена като докторант на самостоятелна подготовка през 2017 г. е Николета Добромирова Иванова с дисертационен труд на тема „Количествени и качествени характеристики на автоложни тромбоцитни концентрати и биологичното значение на протеините в тях“.
 - 2.4. Оптимизиране на протоколи за изолиране на РНК от фиксирани във формалин и парафинизирани тъкани, синтез на кДНК и стратегии за преамплификация за генна експресия за нуждите на онкологичната практика (63). За първи път протоколът за молекулярен анализ на експресията на гени и miRNA от фиксирани във формалин и парафинизирани тъкани е оптимизиран чрез комбиниране на подобрени методи за изолиране на РНК, синтез на кДНК и преамплификация (комбинация от лизиращ буфер с екстракция на РНК с фенол води до най-

високи добиви от РНК; ген-специфичният синтез на кДНК води до продукция на повишен брой прицелни кДНК.

3. Проучвания в областта на клиничната токсикологична практика (33, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 47, 48, 50, 55, 57, 58).
 - 3.1. Проучена е ролята на остри отравяния с бензодиазепини във Варненски регион за периода 1991-2015 г., клинично протичане и изход (33). Характеризирана е динамиката на бензодиазепиновите интоксикации.
 - 3.2. Отравяния с метанол за 25-годишен период въз основа на лекувани 98 пациенти с метанолови интоксикации в гр. Варна (35, 44). Установена е ниска честота на отравянията с метанол – под 0,6% от всички остри отравяния.
 - 3.3. Остри интоксикации с етиленгликол при 95 пациенти от района на гр. Варна (43). Потвърдена е ниската честота на отравянията с етиленгликол (0,5% от всички остри интоксикации) на фона на чести сериозни усложнения и висок риск за летален изход.
 - 3.4. Отравяния с алкохоли за 25-годишен период въз основа на лекувани 3803 пациенти с алкохолни интоксикации в гр. Варна (47). Установено е, че най-честите алкохолни отравяния се дължат на употребата на етанол 94,9%, докато дялът на отравяния с други алкохоли е сравнително нисък. Лечението на острите алкохолни интоксикации продължава обикновено няколко часа, рядко повече от едно денонощие.
 - 3.5. Отравяния с гъби, включително с фаловидни гъби, във Варненски регион за 25-годишен период (48, 50, 55). Установено е, че отравянията с гъби са причина за 10,7% от хоспитализациите, свързани с остри екзогенни интоксикации.
 - 3.6. Интоксикации с фосфорорганични пестициди за района на град Варна за период от 25 г. (38, 39). Установен е висок леталитет при отравянията с фосфорорганични пестициди, свързано с широкото им разпространение.
 - 3.7. Интоксикации с наркотични средства за района на град Варна за период от 25 г. (37). Проучени са различни аспекти на злоупотребата с наркотични средства като основна причина за хоспитализация в спешните и интензивни отделения. Установена е най-висока честота на острите интоксикации с опиати – 56,3%, като хероинът е основният етиологичен фактор. Установено е водещото място на хероина като причина за хоспитализация, вследствие на интоксикации с наркотични средства.
 - 3.8. Приложение на интравенозна липидна инфузия в токсикологичната практика (57, 58). Обобщен е световният опит в прилагането на интравенозната липидна инфузия за овладяване на системната токсичност на локалните анестетици, резистентна на останалите терапевтични

методи. Потвърдена е възможността за използване на интравенозната липидна инфузия и при остри интоксикации с липофилни ксенобиотици, различни от локалните анестетици, като е описан клиничен случай с прилагане при отравяне с фенитроион.

- 3.9. Цигуатера интоксикация (36). Разгледани са източниците и причините за отравянето, характеризиран е токсинът и механизмът му на действие, клиничната симптоматика, лечебните методи и профилактиката.

Акредитирани докторски програми

Подготвена е и успешно е акредитирана програма за обучение на докторанти в Катедра „Биология“ по 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, специалност „Медицинска биология“.

Трима зачислени докторанти, от които двама успешно защитили по специалност „Медицинска биология“.

Подготвена е и успешно е акредитирана програма за обучение на докторанти в Катедра „Биология“ по 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, специалност „Ботаника“.

Един зачислен докторант, успешно защитил по специалност „Ботаника“.

Импакт факторът от научните статии е 4,357. Към м. юни 2018 г. приносите от научните трудове са цитирани 153 пъти.

След хабилитирането си е участвал в 4 научни проекта.

Ръководени дипломанти – 3.

Ръководени докторанти – 4.

Владее руски и английски.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, предоставени от доц. Добри Лазаров Иванов, д.б., Ръководител Катедра „Биология“ при МУ – Варна, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ – Варна.

В научните трудове на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание и са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства.

Научната дейност, преподавателската квалификация, техническите компетентности и административен опит на доц. Иванов са несъмнени.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултет „Фармация“ за избор на доц. Добри Лазаров Иванов на академичната длъжност „Професор“ в областта на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологични науки, по научна специалност „Биология“ (медицинска биология и ботаника) за нуждите на Катедра „Биология“, Факултет „Фармация“ при МУ – Варна.

26.07.2018 г.

Варна

Изготвил становището:

/Доц. д-р Минко Минков, дм/